

Preventivní program školy

pro školní rok 2021/2022

Název a adresa školy:	Základní škola Pchery, Školní 338, 273 08 Pchery
Telefonní kontakt:	312 587 791, 724 073 714
E-mailová adresa:	info@zspchery.cz

Jméno a příjmení ředitele:	Mgr. Jaroslava Landová
Telefonní kontakt:	724 073 714
E-mailová adresa:	jaroslava.landova@zspchery.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence:	Mgr. Zuzana Denková
Telefonní kontakt:	724 896 666
E-mailová adresa:	zuzana.pelcova@zs-pchery.cz
Specializační studium:	Ano

Jméno a příjmení výchovného poradce:	Není ustanoven
Telefonní kontakt:	
E-mailová adresa:	
Specializační studium:	

.....
Schválila: Mgr. Jaroslava Landová

.....
Vypracovala: Mgr. Zuzana Denková

1) Charakteristika školy

Škola se nachází v obci Pchery, v okrese Kladno. Jedná se o spádovou školu pro několik okolních obcí. Celková kapacita školy je 260 žáků, přičemž průměrný počet žáků ve třídě je 18. Škola má 1. a 2. stupeň, členěný do devíti ročníků. V těsné blízkosti hlavní školní budovy se nachází budova, sloužící jako zázemí pro školní jídelnu a školní družinu. Škola dále disponuje tělocvičnou, venkovním hřištěm s umělým povrchem, počítačovou učebnou a školním dvorem

V současné době má škola celkem 32 zaměstnanců, z toho je jich 30 žen. Pedagogických pracovníků školy je 23, jedná se o 16 vyučujících, 3 vychovatelky školní družiny a 8 asistentů pedagoga. Přičemž někteří ze zaměstnanců vykonávají více funkcí najednou. Aktuální počty žáků jsou vymezeny v následujících tabulkách.

Počet žáků v jednotlivých třídách

Třída	Počet žáků
1.	25
2.	14
3.	16
4.	17
5.	16
6.	13
7.	22
8.	20
9.	19

Celkový počet žáků

	Počet žáků
I.	88
II.	74
Celkem	162

V rámci nespecifické primární prevence škola nabízí žákům možnost navštěvovat školní kluby s různorodým zaměřením. Pravidelně je pro všechny žáky školy pořádána škola v přírodě, žáci druhého stupně se mohou zúčastnit lyžařského výcviku. Žákům 4. a 5. třídy je umožněno navštěvovat plavecký kurz. Samozřejmostí je průběžná účast všech žáků školy na projektových dnech, soutěžích, výletech, exkurzích, besedách a filmových či divadelních představeních. Během celé školní docházky jsou žáci s preventivními tématy seznamováni prostřednictvím výuky v běžných předmětech.

Na 1. stupni převládají témata nespecifické prevence, zaměřené na rozvoj harmonické osobnosti žáka, podporu smysluplného trávení volného času, pozitivního školního klimatu, zdravého životního stylu a dále na zamezení vzniku či rozvoji rizikového chování.

Na 2. stupni jsou (kromě výše uvedeného) žáci blíže seznamováni s konkrétními tématy specifické primární prevence, časová dotace a zařazení konkrétních témat vychází ze ŠVP a dále z aktuálních potřeb skupin. Mezi témata specifické primární prevence je zařazováno následující: interpersonální agresivní chování (agrese, šikana, intolerance, xenofobie, rasismus), delikventní chování (vandalismus, krádeže, graffiti), závislostní chování (látkové a nelátkové), sexuální rizikové chování (promiskuita, předčasný styk), rizikové chování v dopravě, záškoláctví, rizikové sportovní aktivity, spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt, syndrom CAN, sebepoškozování, domácí násilí, příslušnost k subkulturám.

Pro 1. stupeň je výchozí vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, pro 2. stupeň jsou to pak oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Informační a komunikační technologie a dále doplňující vzdělávací obory. V rámci prolínání jednotlivých témat, zařazují vyučující témata specifické primární prevence také do oblastí Jazyk a jazyková komunikace a také do oblastí Matematika a její aplikace.

2) Analýza současné situace

Vzhledem k menším počtům žáků ve třídách, je výhodou školy dobrá přehlednost vzájemných vztahů. Venkovské prostředí, ve kterém se škola nachází, navíc umožňuje efektivnější sociální kontrolu i mimo školní prostředí. Nevýhodou je nedostatek zdrojů (převážně finančních), potřebných k realizaci preventivních programů. Tento nedostatek je v 1. pololetí školního roku 2021-2022 značně eliminován, jelikož se škole podařilo získat dotaci na realizaci preventivních aktivit ve výši 28 000 Kč. Této dotace bude využito na spolupráci s nestátní neziskovou organizací Magdaléna o.p.s., která zastřeší preventivní programy pro všechny žáky 2. stupně, a to v rozmezí dvou tříhodinových bloků pro každou třídu.

V uplynulém roce bylo řešeno několik projevů rizikového chování. Zaznamenány byly případy časté omluvené absence u žákyně 2. třídy. U jedné žákyně 5. třídy byla řešena neomluvená absence. U jednoho z žáků 6. a 7. třídy bylo řešeno kouření při výuce tělesné výchovy. V 6. třídě bylo zaznamenáno sdílení nevhodného obsahu prostřednictvím sociálních sítí a podezření na šikanu v souvislosti s prvky násilného chování projevujícího se mimo školní prostředí.

Jako rizikové prostředí se ukázalo zvláště elektronické rozhraní v rámci distančního vzdělávání, kdy u některých žáků byla zaznamenány pozdní příchody či předčasné ukončení distanční výuky (s omluvou na technické problémy) a fyzická nepřítomnost i přes online přihlášení.

S ohledem na naplňování dlouhodobých cílů prevence, byly výše uvedené incidenty řešeny převážně s třídními učiteli prostřednictvím třídnických hodin, dále při pravidelných poradách pedagogů a také na mimořádných poradách s vedením školy. Ve všech případech probíhala v rámci řešení situací intenzivní komunikace se zákonnými zástupci žáků.

3) Cíle Preventivního programu školy

Konkrétní cíle a prostředky k jejich dosažení jsou následovně členěny dle jednotlivých cílových skupin.

1) Žáci

Cíle:

- Podporovat aktivní trávení volného času, zásady zdravého životního stylu, vzájemné vztahy, zdravé klima ve třídě i škole.
- Předcházet rozvoji rizikového chování u žáků, případně zamezit vzrůstajícímu výskytu rizikového chování.
- Rozšiřovat povědomí o tématech rizikového chování.

Prostředky k dosažení cílů:

- Nadále nabízet možnost aktivního trávení volného času v rámci školních klubů a akcí pořádaných školou.
- Rozvíjet sociální dovednosti žáků prostřednictvím třídnických hodin, v rámci výuky, školní družiny i školních klubů.
- Realizovat témata specifické i nespecifické prevence v konkrétních vyučovacích předmětech a dále prostřednictvím školních akcí, projektových dnů, interaktivních seminářů, besed a bloků primární prevence.
- Zprostředkovat spolupráci s nestátní neziskovou organizací Magdaléna o.p.s. a dohlédnout na realizaci preventivních aktivit v domluveném rozsahu.
- Využívat možnosti nástěnek.

2) Pedagogové

Cíle:

- Zajistit aktivní účast pedagogů na budování zdravého klima školy.
- Umožnit odborné a průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Motivovat pedagogy ke spolupráci s metodikem prevence a s preventivně orientovanými organizacemi a institucemi. Podporovat zájem o preventivní aktivity.

Prostředky k dosažení cílů:

- Připomínat důležitost realizace třídnických hodin a pravidelného zařazování aktivit podporujících zdravé klima školy i třídy do běžné výuky.
- Poskytovat informace o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, motivovat pedagogy k dalšímu vzdělávání.
- Poskytovat náměty a materiály související s preventivní tematikou, nabízet možnosti externí spolupráce.

3) Zákonní zástupci

Cíle:

- Umožnit prohloubení znalostí jednotlivých témat rizikového chování.
- Podporovat spolupráci a součinnost zákonných zástupců se školou.

Prostředky k dosažení cílů:

- Zpřístupnit informace na nástěnkách a webu školy.
- Umožnit setkávání zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky prostřednictvím pořádání školních akcí neformálního charakteru.

4) Participace orgánů

1) Školní prostředí

V rámci školy jsou činnosti týkající se prevence rizikového chování zajišťovány v první řadě třídními učiteli v rámci jednotlivých tříd. K dalším možnostem patří využití pravidelného scházení pedagogických pracovníků na poradách, či jednání se školským preventivním týmem. Členy školského preventivního týmu jsou následující osoby: Mgr. Jaroslava Landová – ředitelka školy, Mgr. Pavla Černá – zástupkyně školy, Mgr. Zuzana Pelcová – školní metodik prevence. Žáci využívají možnosti školního parlamentu, kde mohou vznášet svá přání, obavy či dotazy. Dále je žákům k dispozici schránka důvěry. Spolupráce s dalšími organizacemi či institucemi zaměřenými na prevenci je školou podporována a vítána.

2) Možnosti spolupráce

- Pedagogicko-psychologická poradna Kladno – tel. 312 661 044, 733 640 082
- Pedagogicko-psychologická poradna STEP, Kladno – tel. 602 590 000
- Speciálně-pedagogické centrum Kladno – tel. 720 026 007
- Speciálně-pedagogické centrum a pedagogicko-psychologická poradna Vinařice – tel. 312 291 519
- Národní ústav pro autismus Praha – tel. 778 402 641
- Okresní metodik prevence – tel. 312 660 436
- OSPOD Kladno – tel. 312 604 704, 312 604 711
- Středisko výchovné péče Slaný – tel. 312 520 569, 778 534 749
- Zařízení sociální intervence Kladno – tel. 312 292 311
- Policie ČR, Kladno (oddělení prevence kriminality) – tel. 312 604 105
- Policie ČR, Kladno (preventivně informační skupina) – tel. 606 691 235
- Středisko ROSA, Kladno – tel. 312 267 917, 312 262 121
- Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Kladno – 603 489 888, 721 035 020

5) Evaluace

Níže je uvedeno vyhodnocení uplynulého školního roku s ohledem na jednotlivé cílové skupiny.

1) Žáci

Kvalitativní hodnocení

- V rámci nespécifické primární prevence měli žáci možnost využívat celkem 10 školních klubů. Konání školy v přírodě, lyžařského kurzu a plaveckého výcviku muselo být z důvodu nepříznivé epidemiologické situace zrušeno. Všichni žáci školy měli možnost se v průběhu školního roku zúčastnit několika projektových dnů, soutěží, výletů, exkurzí, besed a divadelních představeních.
- V rámci distančního vzdělávání proběhlo komplexní seznámení žáků se zásadami elektronické výuky a riziky používání internetu. Některým žáků škola zajistila zapůjčení notebooků do domácího prostředí.
- Proběhl zdařilý přestup autistického žáka na druhý stupeň.
- Množství akcí zaměřených na specifickou primární prevenci bylo v důsledku nepříznivé epidemiologické situace menší, než bylo původně plánováno. Převážná většina byla realizována online formou v rámci distanční výuky.

Kvalitativní hodnocení preventivních aktivit

- **Nespécifické preventivní aktivity:** témata týkající se smysluplného trávení volného času, zdravého životního stylu, harmonického rozvoje osobnosti a rozvoje sociálních dovedností (třídnické hodiny, témata vycházející ze ŠVP).

třída	počet hodin
1.	10
2.	13
3.	6
4.	10
5.	10
6.	16
7.	8
8.	12
9.	11

- **Specificky zaměřené preventivní aktivity:**

Téma	Celkový počet hodin	Rozdělení podle tříd								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Šikana, agresivní projevy	69	8	2	5	12	2	20	8	6	6
Kyberšikana	37	1	1	5	7	2	7	7	3	4
Záškoláctví	23	4	1	1	4	1	3	5	0	4
Rizikové sporty	29	4	1	3	3	0	9	3	3	3
Rizikové chování v dopravě	30	8	2	0	5	4	5	2	1	3
Rasismus, xenofobie	57	1	1	1	6	9	12	9	10	8
Působení sekt a extremistických náboženských směrů	16	0	0	0	2	2	2	4	3	3
Rizikové sexuální chování	20	0	1	1	2	2	3	2	3	6
Užívání tabáku	33	2	1	1	6	5	10	2	3	3
Užívání alkoholu	34	2	1	1	6	5	8	3	4	4
Užívání dalších návykových látek	31	2	0	2	6	5	8	3	2	3
Závislostní chování	28	1	0	0	5	4	3	5	5	5
Poruchy příjmu potravy	15	1	0	3	2	1	0	2	2	4
Kriminální chování	34	2	0	3	6	9	5	5	2	2
Sebepoškozování	9	1	0	0	2	1	2	2	1	0
Domácí násilí	20	1	2	1	3	4	4	1	3	1
Syndrom CAN (týraného, zneužívaného, zanedbávaného dítěte)	16	10	1	1	1	1	2	0	0	0

- **Realizace**

Způsob realizace	Počet hodin
Zařazení do běžné výuky	416
Situační intervence	23
Komponovaný pořad	12

2) Pedagogové

Kvalitativní hodnocení:

- V průběhu celého školního roku se někteří členové pedagogického sboru zúčastnili několika vzdělávacích seminářů.
- Pedagogové se úspěšně zvládli přizpůsobit požadavkům distanční výuky, účelně využívali elektronické prostředí.
- Nadále pokračovala spolupráce školy na projektech: Mléko do škol, Ovoce do škol, Výzva 63 (doučování, deskové hry, vzdělávání pedagogických pracovníků), MAP II, Zdravá ŠJ, Recyklohraní.

Kvantitativní hodnocení preventivně zaměřených aktivit:

Počet vzdělávacích aktivit	12
Forma realizace	Převážně online webináře
Počet proškolených pedagogů	8

3) Zákonní zástupci

Kvalitativní hodnocení:

- Byla navázána úspěšná spolupráce se zákonnými zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zákonní zástupci dobře spolupracovali s pedagogy při distančním vzdělávání. V případě nutnosti se aktivně podíleli na řešení rizikového chování svého dítěte.

6) Právní normy vztahující se k tématům primární prevence

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizováno vyhláškou č. 197/2016)
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže + příloha č. 22
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2021
- Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání
- Protidrogový akční plán EU 2021-2025